

แนะนำหนังสือ

โลก คนอื่น ๆ และตัวฉัน

Le monde, les autres et moi

Bayard Jeunesse รวบรวมบทความ วิลาลินี เดอบีส แพล, สำนักพิมพ์มิตซัน, ๒๕๕๖, ๑๙๒ หน้า ราคา ๒๑๐ บาท

ปรีดี พิศภูมิวิถี*

หนังสือเล่มนี้จะจัดอยู่ที่ชั้นหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ในร้านหนังสือมากกว่าที่จะอยู่ในแผนกหนังสือเด็กหรือหนังสือวัยรุ่น เพราะแม้ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเด็ก ๆ ก็ตาม แต่หากกลับเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่ควรรู้ ในคำแนะนำสำนักพิมพ์ระบุว่าหนังสือเล่มนี้เป็นคำถามต่าง ๆ ที่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ตั้งคำถามกับทั้งตนเองและคนรอบข้าง คำถามเหล่านี้มีประโยชน์ที่สะท้อนการมองตัวตนของตนเองและคนอื่น ๆ ส่วนผู้แปลคือคุณวิลาลินี เดอบีส กล่าวว่างานหนังสือเล่มนี้น่าสนใจ เพราะคำถามต่าง ๆ ล้วนเป็นคำถามที่เรา มักจะละเลยหรือไม่ชวนขบคิดคำตอบ

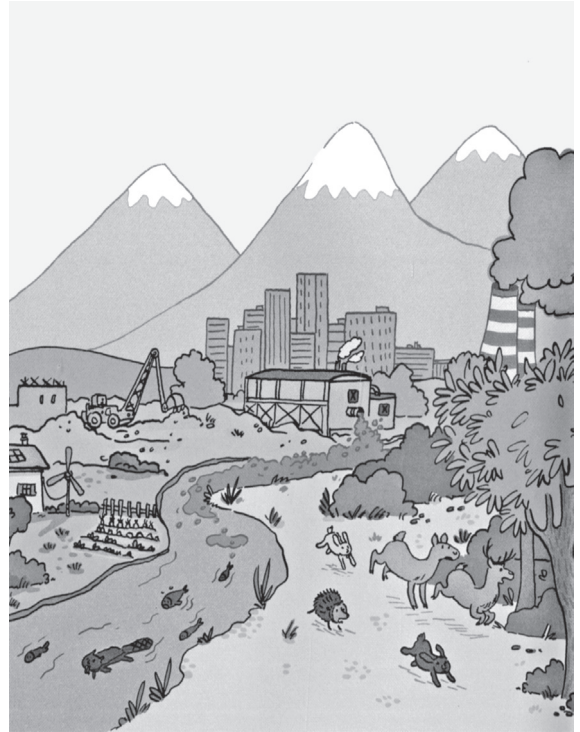

* รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เพื่อนคืออะไร

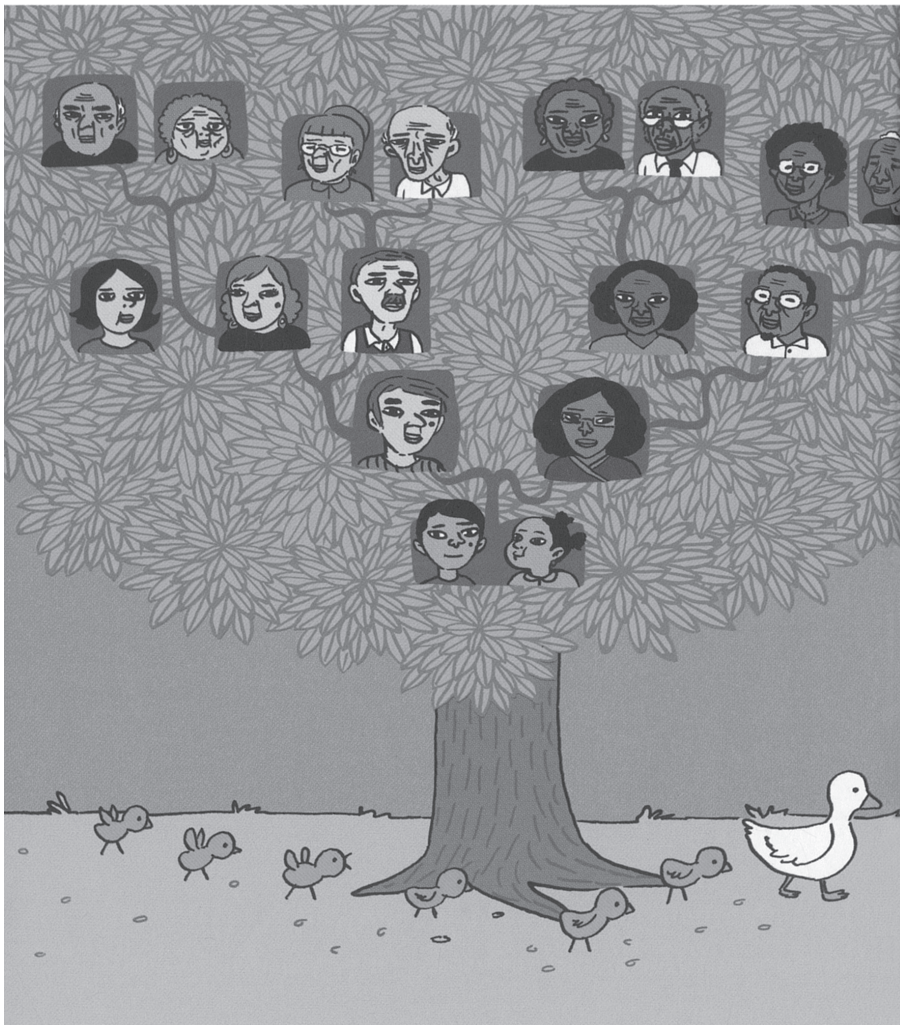
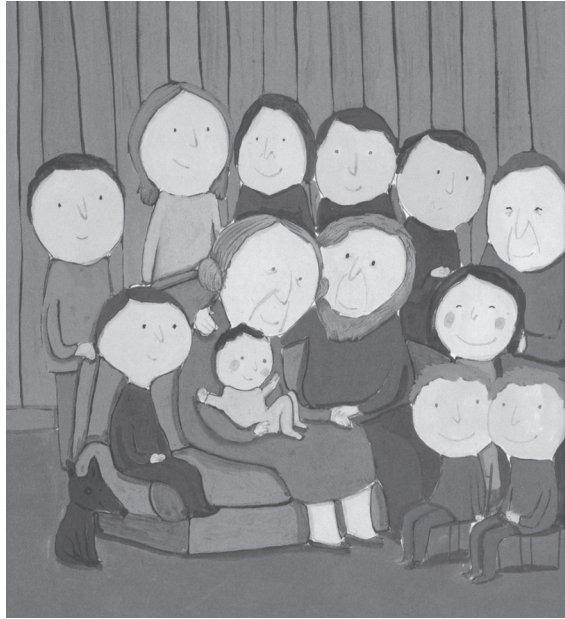
เพื่อน คือคนที่อยู่ข้างๆ เราเสมอเมื่อเราต้องการ... และเราก็ดูข้างๆ เพื่อนเสมอเมื่อเขาต้องการ ระหว่างเพื่อนจะไม่มีการหลอกลวงกัน เราหัวเราะด้วยกัน ระบายความทุกข์เข้าอกเข้าใจ รับฟัง และให้คำแนะนำต่างๆ แก่กัน เราสามารถพูดคุยกันได้นานเป็นชั่วโมงๆ เราสามารถอยู่ด้วยกันเงียบๆ โดยไม่รู้สึกรำคาญ เพื่อนคือคนที่รู้จักเก็บความลับ

เพื่อนคือคนที่ยอมรับในความเป็นตัวเรา เพื่อนคือคนที่อยู่ด้วยแล้วเรามีความสุขเสมอ... แม้ว่าจะห่างหายไปนาน เราอาจจะถกเถียงกันบ้าง แล้วยกกลับมาคืนดีกันได้อีก เพื่อนคือสิ่งล้ำค่า เพราะเพื่อนเป็นเสมือนสมาชิกในครอบครัวที่เราเลือกเข้ามาในชีวิต มีเพื่อนคนหนึ่งก็ดี แต่ถ้ามียาหลาย คนก็ยิ่งดีมากกว่า เลย!

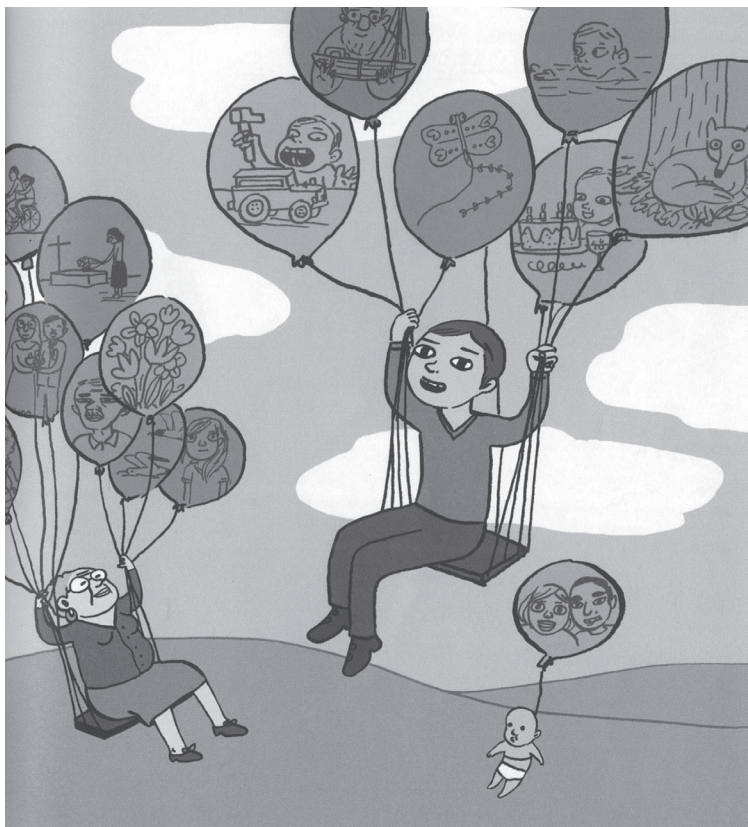

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาเป็น ๕ บท คือครอบครัว อารมณ์ความรู้สึก ชีวิตและความตาย สังคม และโลก ทุกบทเป็นคำถามสั้น ๆ ชวนคิด ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ทำไม” และมีแนวคิดตอบสั้น ๆ แต่ก็ไม่ใช่คำตอบตายตัว กลับชวนให้ผู้อ่านคิดต่อไปอีก นับได้ว่าเป็นลักษณะของการคิดเชิงวิเคราะห์ที่น่าสนใจมาก ผู้ใหญ่ควรอ่านและสรรหาคำตอบเพื่อเด็กที่สนใจอยากรู้เรื่องชีวิตของคนได้

ทำไมเราจึงฝัน

หลายครั้งยามนอนหลับตอนกลางคืน ในสมองของเรามีเรื่องต่างๆ เข้ามามากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการผจญภัยแปลกๆ เรื่องเบาสมอง หรือเรื่องน่ากลัว นั่นก็เพราะเธอฝันระหว่างที่นอนหลับ ร่างกายของเธอได้พักไปด้วย แต่จิตของเธอไม่ได้พัก! เธอควบคุมมันไม่ได้ จิตจะเริ่มจัดลำดับเรียบเรียงเหตุการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ของเธอที่เกิดขึ้นระหว่างวัน โดยจัดแบ่งไว้ในลิ้นชักความทรงจำของเธอ บางครั้งในสวนลึกของลิ้นชักนั้น จิตของเธอก็ค้นพบสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับเธอ ทั้งความปรารถนาหรือความกลัวที่ซ่อนอยู่ มันเป็นเรื่องที่เธอไม่กล้านึกถึงในขณะที่ตื่นอยู่ ดังนั้น เมื่อ

เธอนอนหลับ จิตของเธอก็จะปล่อยให้สิ่งเหล่านี้ล่องลอยออกมาจากขอกลิ้นชักความทรงจำของเธอ และมันก็เป็นสิ่งดีต่อเธอมากทีเดียว ดังนั้น การฝันจึงสำคัญมาก แม้เธอจะจำอะไรไม่ได้เลย ทั้งๆ ที่ฝันตลอดทั้งคืน อย่างไรก็ตามเธอก็ฝันอยู่ดี! บางครั้งเธออาจจะจำภาพความฝันได้เล็กน้อยเมื่อเธอลืมตาตื่น นั่นก็เพราะว่าเธอตื่นขึ้นมาขณะที่กำลังฝันอยู่

ถ้าเธอไม่ได้พยายามจดจำภาพต่างๆ นั้นไว้ ในที่สุดมันก็จะลบเลือนและหายไป เธอกลับมาควบคุมจิตได้อีกครั้งแล้ว เอาละ ถึงเวลาตื่นได้แล้ว!

ทำไมเราจึงมีเผ่าพันธุ์ต่างกัน

โลกของเรามีคนผิวสีน้ำตาล ผิวดำ ผิวขาว หรือผิวเหลือง บางคนมีผมสีทอง บางคนมีผมสีน้ำตาล หรือสีแดงปนน้ำตาล บางคนรูปร่างเล็ก บางคนรูปร่างใหญ่โต ความแตกต่างเหล่านี้เป็นส่วนประกอบของโลกหลากหลาย

จากความเป็นมาของโลกเรานั้น มีมนุษย์กระจัดกระจายอยู่เกือบทั่วทุกมุมโลก มนุษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่าค่อยๆ วิวัฒนาการ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาคที่พวกเขาอาศัยอยู่ และด้วยเหตุนี้เอง มนุษย์จึงมีรูปร่างหรือสีผิวเข้มอ่อนต่างกัน

ในอดีตเราพยายามจำแนกความแตกต่างเหล่านี้ตาม “เผ่าพันธุ์” เช่น คนผิวดำ คนผิวขาว...แต่นักวิทยาศาสตร์รู้ว่ามีมนุษย์มีความแตกต่างด้านอื่นๆ อีกมากมาย และการจำแนกมนุษย์ตามลักษณะดังกล่าวจึงไม่ใช่เรื่องง่าย!

ความแตกต่างบางอย่างเราก็มองไม่เห็นด้วยตา เช่น ส่วนประกอบของเลือด และจากหลายๆ สาเหตุนี้เอง ทำให้นักวิทยาศาสตร์ไม่สามารถกำหนดลักษณะเฉพาะของแต่ละเผ่าพันธุ์ ปัจจุบันนี้เราไม่ได้พูดถึงมนุษย์ในแง่ของ “เผ่าพันธุ์” อีกต่อไปแล้ว แต่เรียกว่า “มนุษย์กลุ่มต่างๆ” แทน ภายในกลุ่มมนุษย์แต่ละกลุ่ม นักวิทยาศาสตร์ก็ยังพบว่ามีความแตกต่างมากมายอีกด้วย

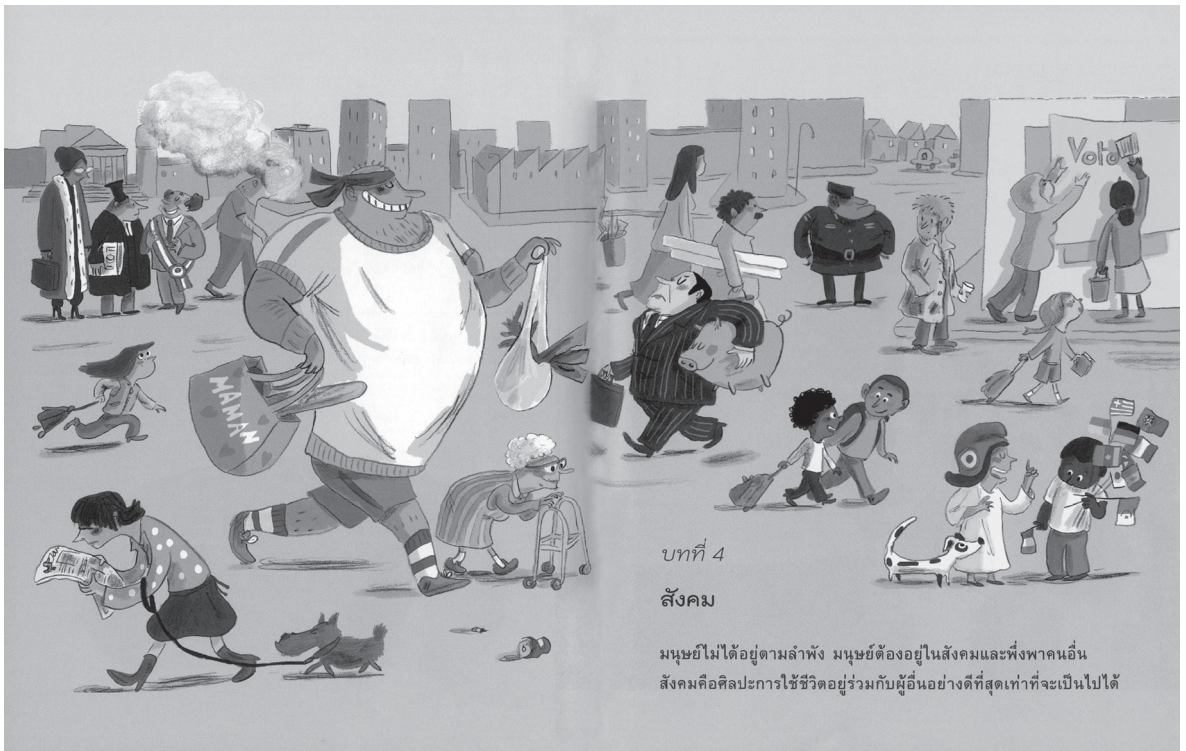
อันที่จริงเราต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของ “เผ่าพันธุ์มนุษย์” เรามีความแตกต่างกันไปตามแต่ละมุมโลก ไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง วิถีชีวิต ศาสนา อาหารการกิน ภาษา ประวัติความเป็นมา...และนี่เองที่ทำให้ครอบครัวมนุษย์มีความสมบูรณ์!

โลก คนอื่น ๆ และตัวฉัน

Le monde, les autres et moi

บทที่ 4

สังคม

มนุษย์ไม่ได้ไปตามลำพัง มนุษย์ต้องอยู่ในสังคมและพึ่งพาคนอื่น
สังคมคือศิลปะการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้